

[Total No. of Questions : 8]

SEAT NO.

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj'S

NEW LAW COLLEGE AHMEDNAGAR

AND

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY,PUNE

Diploma in Taxation Laws

101: GENERAL LAWS AFFECTING TAXATION

(Paper- I) (2018 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Explain the the concept of Money Bill and state the procedure for passing of Money Bill. [15]

OR

'Trade, commerce and Intercourse throughout the territory of India shall be free' Comment.

Q2) Discuss the different sources of Hindu Law. [20]

OR

Write short notes with reference to Hindu law:

- a) Joint tenancy and tenancy in common
- b) Rules of succession to property of males under Hindu law

Q3) Examine the provision relating to relation of partners to third parties under Indian Partnership Act,1932.

[15]

OR

Define the partner, partnership and partnership- firm and explain essentials of valid partnership under Indian Partnership Act,1932.

Q4 Define the " Gift" and Discuss the essential of valid Gift under transfer of property Act. [10]

OR

Explain the provisions related "Fraudulent Transfer" under The Transfer of Property Act ,1882.

Q5) Explain the provision relating to concept,definition and kinds of evidence under Indian Evidence Act, 1872 [10]

OR

Discuss the provisions relating to opinion of expert under Indian Evidence Act.

Q6) Explain the 'Doctrine of ResJudicata' and its application to Taxation law [10]

OR

Explain Inherent Powers of authorities conducting judicial proceeding and limitation.

Q7) Discuss the provision related to execution of privileged and unprivileged will under Indian Succession Act.1925 [10]

OR

Explain the procedure related to probate and letters of administration of will under Indian Succession Act.1925

Q8) Define the concept of trust and Discuss the classification of trust under Indian Trust Act. [10]

OR

Explain rights and duties of trustee under the Indian Trust Act.

SEAT NO.

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj'S

NEW LAW COLLEGE AHMEDNAGAR

AND

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

Diploma in Taxation Laws

101: GENERAL LAWS AFFECTING TAXATION

(Paper- I) (2018 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

उमेदवारांना सूचना

1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

एकूण प्रश्नांची संख्या: 8

Q1) धन विधेयक(money bill) संकल्पना स्पष्ट करा आणि धन विधेयक पास करण्याची प्रक्रिया सांगा.

[१५]

किंवा

भारताच्या संपूर्ण प्रदेशात व्यापार वाणिज्य आणि परस्परसंबंध मुक्त असतील- चर्चा करा.

Q2) हिंदू कायद्याच्या विविध स्त्रोतांची चर्चा करा

[२०]

किंवा

हिंदू कायद्याच्या संदर्भात थोडक्यात टिपा लिहा:

अ) संयुक्त भाडेकरू (Joint tenancy) आणि सामाईक भाडेकरार (tenancy in common)

ब) हिंदू कायदांतर्गत पुरुषांच्या मालमत्तेच्या उत्तराधिकाराचे नियम

Q3) भारतीय भागीदारी कायदा 1937 अंतर्गत त्रयस्थ पक्षांशी भागीदारांच्या संबंधाशी संबंधित तरतूद [१५]
तपासा.

किंवा

भारतीय भागीदारी कायदा 1937 अंतर्गत भागीदार, भागीदारी, भागीदारी फर्मची व्याख्या करा आणि वैध भागीदारीच्या आवश्यक गोष्टी स्पष्ट करा.

Q4) "भेटवस्तू" ची व्याख्या करा आणि मालमत्ता हस्तांतरण कायदा, 1882 अंतर्गत वैध भेटवस्तूची आवश्यक चर्चा करा. [१०]

किंवा

मालमत्ता हस्तांतरण कायदा, 1882 अंतर्गत "कपटपूर्व हस्तांतरण" "Fraudulent Transfer" संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.

Q5) भारतीय पुरावा कायदा १९७२ अंतर्गत पुराव्याची संकल्पना, व्याख्या आणि पुराव्याच्या प्रकारांशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा. [१०]

किंवा

भारतीय पुरावा कायदा अंतर्गत तज्ञांच्या मताशी संबंधित तरतुदींची चर्चा करा.

Q6) "Resjudicata" चे सिद्धांत आणि कर आकारणी कायद्याला "Resjudicata" चे सिद्धांत "लागू आहे का - स्पष्ट करा. [१०]

किंवा

न्यायालयीन कार्यवाही करणार्या अधिकार्यांचे अंगभूत अधिकार आणि अंतर्निहित अधिकारावरील मर्यादा स्पष्ट करा.

Q7) उत्तराधिकार कायदा १९२५ अंतर्गत विशेषाधिकारप्राप्त आणि विनाविशेषाधिकारप्राप्त मृत्युपत्राच्या अंमलबजावणीशी संबंधित तरतुदींची चर्चा करा. [१०]

किंवा

भारतीय उत्तराधिकार कायदा १९२५ अंतर्गत मृत्युपत्र आणि मृत्युपत्र प्रशासनाशी संबंधित प्रक्रिया स्पष्ट करा.

Q8) विश्वस्तची (Trust) संकल्पना परिभाषित करा आणि भारतीय ट्रस्ट कायदांतर्गत ट्रस्टच्या वर्गीकरणावर चर्चा करा. [१०]

किंवा

भारतीय विश्वस्त कायदांतर्गत विश्वस्ताचे अधिकार आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा.

SET B

[Total No. of Questions:]

SEAT NO.

AhmednagarJilha Maratha VidyaPrasarakSamaj'S

NEW LAW COLLEGE AHMEDNAGAR

AND

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

Diploma in Taxation laws

The Income Tax Act 1961

(2018 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Question 1 is compulsory and carries 20 marks

Answer any five from the remaining which carry 16 marks each

1. Mr. Balaji, employed as Production Manger in Beta Ltd, furnishes you the following information for the year ended 31.03.2025

(i) Basic Salary upto 31.10.2024 Rs. 50,000 pm

Basic Salary from 01.11.2024 Rs. 60,000 pm

Note: Salary is due and paid on the last day of every month.

(ii) Dearness Allowance @ 40% of Basic Salary

- (iii) Bonus equal to one month salary. Paid in October 2024 on basic salary plus dearness allowance applicable for that month.
- (iv) Contribution of employer to RPF account of the employee at 16% of basic salary.
- (v) Professional Tax paid Rs. 2,500/- of which Rs. 2,000 was paid by the employer.
- (vi) Facility of laptop and computer was provided to Balaji for both official and personal use. Cost of laptop Rs. 45,000 and Computer Rs. 35,000 were acquired by the company on 1.12.2024.
- (vii) Motor Car owned by the employer (cubic capacity of engine exceed 1.60 litres) provided to the employer from 01.11.2024 meant for both official and personal use. Repair and running expenses of Rs. 45,000 from 01.11.2024 to 31.03.2025, were fully met by the employer. The motor car was self-driven by the employee.
- (viii) Leave travel concession given to employee, his wife and three children (one daughter aged 7 and twin sons aged 3). Cost of air tickets (economy class) reimbursed by the employer Rs. 30,000 for adults and Rs. 45,000 for three

children. Balalji is eligible for availing exemption this year to the extent it is permissible in law.

Compute the Salary Income chargeable to tax in the hands of Mr. Balalji for AY 2025-2026 assuming he exercises option of shifting out of the default tax regime provided u/s 115BAC (1A)

2. Mr. Vikas owns a house property whose Municipal Value, Fair Rent and Standard Rent are Rs. 96,000, Rs. 1,26,000, and Rs. 1,08,000 (per annum), respectively. During the FY 2024-25, one-third of the portion of the house was let out for residential purpose at a monthly rent of Rs. 5,000/-. The remaining two-third portion was self-occupied by him. Municipal tax @ 11% of municipal value was paid during the year.

The construction of the house began in June, 2017 and was completed on 31.05.2020. Vikas took a loan of Rs. 1,00,000/- on 01.07.2017 for construction of building. He paid interest on loan at 12% per annum and every month such interest was paid.

Compute income from house property of Mr. Vikas for the AY 2025-2026 if he has exercised the option of shifting out of the default tax regime provided under section 115BAC(1A).

3. Explain the provisions relating set-off and carry forward of losses under Income Tax Act, 1961?

4. Discuss the various exemption under section 10 of Income Tax Act, 1961?
5. Discuss in detail provision of Residential Status of individual and HUF under Income Tax Act, 1961?
6. Explain the incomes under the head 'Capital Gains' and its computation thereof as per Income Tax Act, 1961?
7. Explain deductions from gross total income under chapter VIA of Income Tax Act, 1961?
8. What is mean by clubbing of income? What are the conditions relating clubbing of income under Income Tax Act, 1961?
9. Write a Detailed note on:- (Any Two)
 - i) Refund under Income Tax Act
 - ii) Advance Tax
 - iii) Agriculture Income.

[एकूण प्रश्नांची संख्या:]

सीट क्र.

अहमदनगरजिल्हा मराठा विद्याप्रसारकसमाज

न्यू लॉ कॉलेज अहमदनगर

आणि

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

कर कायद्यांमध्ये डिप्लोमा

आयकर कायदा १९६१

(२०१८ पॅटर्न)

वेळ: ३ तास

कमाल गुण: १००

प्रश्न क्रमांक १ अनिवार्य आहे आणि त्याला २० गुण आहेत.
उर्वरितपैकी प्रत्येकी १६ गुण असलेल्या कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या.

1. व्यवस्थापक म्हणून कार्यरत असलेले श्री बालाजी तुम्हाला ३१.०३.२०२५

रोजी संपलेल्या वर्षासाठी खालील माहिती देत आहेत.

(i) ३१.१०.२०२४ पर्यंत मूळ वेतन ५०,००० रुपये दुपारी

०१.११.२०२४ पासून मूळ वेतन ६०,००० रुपये दुपारी

टीप: पगार प्रत्येक महिन्याच्या शेवटच्या दिवशी दिला जातो आणि दिला जातो.

- (ii) मूळ पगाराच्या ४०% दराने महागाई भत्ता
- (iii) एका महिन्याच्या पगाराइतका बोनस. ऑक्टोबर २०२४ मध्ये मूळ पगारावर आणि त्या महिन्यासाठी लागू असलेल्या महागाई भत्त्यावर दिलेला.
- (iv) कर्मचाऱ्याच्या आरपीएफ खात्यात नियोक्त्याचे मूळ पगाराच्या १६% योगदान.
- (v) व्यावसायिक कर रु. २,५००/- भरला ज्यापैकी रु. २००० नियोक्त्याने भरले.
- (vi) बालाजीला अधिकृत आणि वैयक्तिक वापरासाठी लॅपटॉप आणि संगणकाची सुविधा देण्यात आली. कंपनीने १.१२.२०२४ रोजी लॅपटॉपची किंमत ४५,००० रुपये आणि संगणकाची किंमत ३५,००० रुपये घेतली.
- (vii) नियोक्त्याला देण्यात आलेली मोटार कार (इंजिनची घन क्षमता १.६० लिटरपेक्षा जास्त) ही अधिकृत आणि वैयक्तिक वापरासाठी होती. १.११.२०२४ ते ३१.०३.२०२५ पर्यंत ४५,००० रुपयांचा दुरुस्ती आणि चालवण्याचा खर्च नियोक्त्याने पूर्णपणे भागवला. मोटार कार कर्मचारी स्वतः चालवत होता.
- (viii) कर्मचारी, त्याची पत्नी आणि तीन मुले (७ वर्षांची एक मुलगी आणि ३ वर्षांची जुळी मुले) यांना रजा प्रवास सवलत देण्यात आली आहे. विमान तिकिटांचा खर्च (इकॉनॉमी क्लास) नियोक्त्याने प्रौढांसाठी

३०,००० रुपये आणि तीन मुलांसाठी ४५,००० रुपये परतफेड केला आहे. कायद्याने परवानगी असलेल्या मर्यादिपर्यंत बालालजी या वर्षी सूट मिळविण्यास पात्र आहेत.

कलम ११५ बीएसी (१अ) अंतर्गत, जर श्री. बालालजी डीफॉल्ट कर प्रणालीतून बाहेर पडण्याचा पर्याय वापरत असतील तर, त्यांच्याकडे मूल्यांकन वर्ष २०२५-२०२६ साठी कर आकारणीयोग्य पगार उत्पन्नाची गणना करा.

2. श्री विकास यांच्याकडे एक घर आहे ज्याचे महानगरपालिका मूल्य, वाजवी भाडे आणि मानक भाडे अनुक्रमे ९६,००० रुपये, १,२६,००० रुपये आणि १,०८,००० रुपये (वार्षिक) आहे. आर्थिक वर्ष २०२४-२५ मध्ये, घराचा एक तृतीयांश भाग निवासी वापरासाठी ५,०००/- रुपये मासिक भाड्याने भाड्याने देण्यात आला होता. उर्वरित दोन तृतीयांश भाग त्यांनी स्वतःसाठी वापरला होता. वर्षभरात महानगरपालिका मूल्याच्या ११% दराने महानगरपालिका कर भरण्यात आला.

घराचे बांधकाम जून २०१७ मध्ये सुरू झाले आणि ३१.०५.२०२० रोजी पूर्ण झाले. विकासने इमारत बांधण्यासाठी ०१.०७.२०१७ रोजी १,००,०००/- रुपयांचे कर्ज घेतले. त्याने कर्जावर वार्षिक १२% व्याज दिले आणि दरमहा असे व्याज दिले जात असे.

जर श्री विकास यांनी कलम ११५BAC(१A) अंतर्गत प्रदान केलेल्या डिफॉल्ट कर प्रणालीतून बाहेर पडण्याचा पर्याय वापरला असेल तर त्यांच्या घर

मालमत्तेतून मिळालेल्या उत्पन्नाची गणना २०२५-२०२६ च्या मूल्यांकन वर्षासाठी करा.

3. आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत तोटा सेट-ऑफ आणि कॅरी फॉरवर्ड संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा?
4. १९६१ च्या आयकर कायदा कलम १० अंतर्गत विविध सूटांची चर्चा करा ?
5. आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत व्यक्ती आणि HUF च्या निवासी दर्जाच्या तरतुदींची सविस्तर चर्चा करा?
6. 'भांडवली नफा' या शीर्षकाखालील उत्पन्न आणि त्याची गणना आयकर कायदा, १९६१ नुसार स्पष्ट करा?
7. आयकर कायदा, १९६१ च्या प्रकरण VIA अंतर्गत एकूण उत्पन्नातून वजावटीचे स्पष्टीकरण द्या?
8. उत्पन्नाचे एकत्रीकरण म्हणजे काय? आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत उत्पन्नाचे एकत्रीकरण करण्याशी संबंधित अटी कोणत्या आहेत?
9. सविस्तर नोंद लिहा :- (कोणत्याही दोन)
 - i) आयकर कायदांतर्गत परतावा
 - ii) आगाऊ कर
 - iii) शेती उत्पन्न.

Total No of Questions-9

Total No of Printed Pages-2

Seat No: _____

DIPLOMA IN TAXATION LAW EXAMINATION, 2025
THE INTEGRATED GOODS AND SERVICES TAX ACT, 2017 (GST)

Paper III
(2018 Pattern)

Time – 3 Hours

Maximum Marks– 100

N.B. :- (i) Question number 9 is compulsory.

(ii) Out of remaining attempt any *five* questions.

(iii) Figures to the left indicate question number, and figures to the right indicate full marks.

-
1. Following Inter State Supply made by following persons:
 - Transaction 1 – Taxable Supply of Rs. 10000/- made by Mr. A from Maharashtra to Mr. B from Assam.
 - Transaction 2 – Taxable Supply of Rs. 12000 (after 20 % value addition) made by Mr.B from Assam to Mr. C from Karnataka.
 - Calculate total tax paid by various person to respective government and the amount of Input tax credit availed under respective transaction. **(16)**
 2. Explain the provisions relating to Casual Taxpayer registration and Activities requiring casual taxpayer registration? **(16)**
 3. Explain the term aggregate turnover and exempt supply. Give examples of the same. **(16)**
 4. Explain the term Reverse Charge Mechanism? Also explain when a Goods transport agency falls under RCM? **(16)**
 5. a. State the necessary elements for a supply to be chargeable to GST. **(6)**

AND

- b. Determine whether the following supplies amount to composite supplies:
 - (a) A hotel provides 4 days-3 night's package wherein the facility of breakfast and dinner is provided along with the room accommodation.
 - (b) A toothpaste company has offered the scheme of free toothbrush along with the toothpaste. **(10)**
6. i. What is the meaning of consideration under GST Law ? Explain whether the following activity have consideration or not?
 - a. Damodar Charitable Trust, a trust who gets the eye treatment of needy people done free of cost, donates clothes and toys to children living in slum area. **(6)**

AND

- ii. Define and give 5 examples of each of the following: -
 - a. Goods,

b. Services and

c. Capital Goods

d. Mixed Supply

(10)

7. What is GST? Explain the advantages of GST and criticisms against GST System. (16)
8. What are the documents required for GST registration? (16)
9. State whether the following are supply of goods/services, as per GST law, with brief reasons : **(Any Two)**
- (i) Mr. A availed the architectural services of his son living in France (free of cost) for designing his residential building and factory layout.
 - (ii) Lease of land for two wheeler parking stand.
 - (iii) Permitting use of registered patent for annual fee.
 - (iv) Transfer of tenancy right by executing and registering a document. (20)

Total No of Questions-9

Total No of Printed Pages-2

Seat No: _____

DIPLOMA IN TAXATION LAW EXAMINATION, 2024
THE INTEGRATED GOODS AND SERVICES TAX ACT, 2017 (GST)

Paper III
(2018 Pattern)

Time – 3 Hours

Maximum Marks– 100

N.B. :- (i) Question number 9 is compulsory.

(ii) Out of remaining attempt any *five* questions.

(iii) Figures to the left indicate question number, and figures to the right indicate full marks.

1. खालील व्यक्तींनी केलेला आंतरराज्य पुरवठा: व्यवहार
1-करपात्र पुरवठा रु. 10, 000/- महाराष्ट्रातून श्री. ए. आणि आसाममधून श्री. बी. यांनी बनवले. व्यवहार
2-करपात्र पुरवठा रु. 12000 (20% मूल्यवर्धनानंतर) आसाममधील Mr.B ने कर्नाटकातील Mr. C ला केले.
विविध व्यक्तींनी संबंधित सरकारला भरलेला एकूण कर आणि संबंधित व्यवहारांतर्गत मिळालेल्या इनपुट
टॅक्स क्रेडिटच्या रकमेची गणना करा.(In Brief)
(16)
2. आकस्मिक करदात्यांची नोंदणी आणि आकस्मिक करदात्यांची नोंदणी आवश्यक असलेल्या उपक्रमांशी
संबंधित तरतुदी समजावून सांगा. (16)
3. एकूण उलाढाल आणि सूट पुरवठा ही संज्ञा स्पष्ट करा. त्याच प्रकारची उदाहरणे द्या. (16)
4. रिव्हर्स चार्ज मेकॅनिझम ही संज्ञा समजावून सांगा. वस्तू वाहतूक संस्था आर. सी. एम. च्या कक्षेत कधी येते
हे देखील स्पष्ट करा. (16)
5. अ. पुरवठ्यासाठी आवश्यक घटक जी. एस. टी. ला आकारण्यायोग्य असल्याचे नमूद करा. (6)

आणि

- ब. खालील पुरवठा संमिश्र पुरवठ्यासाठी आहे की नाही हे ठरवा:
(अ) हॉटेलमध्ये 4 दिवस-3 रात्रीचे पॅकेज दिले जाते ज्यामध्ये खोलीतील निवासासह न्याहारी आणि जेवणाची
सुविधा दिली जाते.
(ब) एका टूथपेस्ट कंपनीने टूथपेस्टसह मोफत टूथब्रश देण्याची योजना देऊ केली आहे. (10)
6. आय. जीएसटी कायदांतर्गत विचार करणे म्हणजे काय? खालील कृती विचारात घेतल्या जातात की नाही
हे स्पष्ट करा.
अ. दामोदर चॅरिटेबल ट्रस्ट, एक ट्रस्ट जो गरजू लोकांच्या डोव्यांवर मोफत उपचार करतो, तो झीपडपट्टी
भागात राहणाऱ्या मुलांना कपडे आणि खेळणी दान करतो. (6)

आणि

ii. खालीलपैकी प्रत्येकाची 5 उदाहरणे स्पष्ट करा आणि द्या: --

अ. वस्तू

ब. सेवा

क. भांडवली वस्तू आणि

ड. मिश्र पुरवठा

(10)

7. जीएसटी म्हणजे काय? जीएसटीचे फायदे आणि जीएसटी प्रणालीवरील टीका स्पष्ट करा.

(16)

8. जीएसटी नोंदणीसाठी कोणती कागदपत्रे आवश्यक आहेत?

(16)

9. जी. एस. टी. कायदानुसार खालील वस्तू/सेवांचा पुरवठा आहे का हे संक्षिप्त कारणांसह नमूद करा:
(कोणतेही दोन)

(i) श्री. ए. यांनी आपल्या निवासी इमारतीची आणि कारखान्याच्या मांडणीची रचना करण्यासाठी फ्रान्समध्ये राहणाऱ्या आपल्या मुलाच्या स्थापत्यशास्त्रीय सेवांचा (विनामूल्य) लाभ घेतला.

(ii) दुचाकीच्या पार्किंगसाठी जमीन भाडेपट्टीवर देणे.

(iii) वार्षिक शुल्कासाठी नोंदणीकृत पेटंट वापरण्याची परवानगी.

(iv) दस्तऐवजाची अंमलबजावणी आणि नोंदणी करून भाडेकरूच्या अधिकाराचे हस्तांतरण.

(20)

Customs Act, 1962

1. All questions are compulsory
2. Question 1 to 5 carry 16 marks each
3. Question 6 carry 20 marks

1. What is customs duty? Discuss various types of custom duties under Customs Act, 1962 in detail?

OR

What is bonded Warehouse? Explain it in detail as per Customs Act, 1962?

2. Explain in detail Appointment of Custom Port, Airport and Boarding Station under Customs Act, 1962?

OR

What is levy and exemption of customs duty under Customs Act, 1962?

3. Discuss Transit Goods, Transshipment Goods & Coastal Goods in Customs Act, 1962 in details?

OR

Write a detail note on offences and penalties in Customs Act, 1962?

4. What are different kinds of Appeals under Customs Act, 1962?

OR

Explain different categories of custom officers? What are their powers and functions under Customs Act, 1962?

5. Examine the concept of Duty Drawback under Customs Act, 1962?

OR

- a) Coastal Goods
- b) Import and Export by Post.

6. Write Detailed note on:- (Any Two)

- i) Recovery of sums due to government under Customs Act, 1962.
- ii) Prohibited Goods.
- iii) Warehoused goods.

Marathi translation

1. सीमाशुल्क म्हणजे काय? सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत विविध प्रकारच्या सीमाशुल्कांची तपशीलवार चर्चा करा?

किंवा

सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत बॉर्डेड व्हेरहाउज म्हणजे काय? बॉर्डेड व्हेरहाउज वर सविस्तर उत्तर लिहा?

2. सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत कस्टम बंदार, विमानतळ आणि बोर्डिंग स्थानके यांच्या नियुक्तीचा तपशीलवार उत्तर लिहा?

किंवा

सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत सीमाशुल्क आकारणी आणि सूट देण्याच्या तरतुदींची चर्चा करा?

3. सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत ट्रान्झिट वस्तू, ट्रान्सशिपमेंट वस्तू आणि कोस्टल वस्तूंची तपशीलवार चर्चा करा?

किंवा

सीमाशुल्क कायदा, १९६२ मधील विविध गुन्हे आणि दंड यांची तपशीलवार चर्चा करा?

4. सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत विविध प्रकारचे अपील स्पष्ट करा?

किंवा

कस्टम अधिकाऱ्यांच्या विविध श्रेणी समजावून सांगा? सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत त्यांचे अधिकार आणि कार्ये काय आहेत स्पष्ट करा?

5. सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत सीमाशुल्क परतावा (drawback) स्पष्ट करा?

किंवा

- a) कोस्टल गुड्स.
- b) पोस्टाने आयात आणि निर्यात.

6. तपशीलवार उत्तर लिहा:- (कोणत्याही दोन)

- i) सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत सरकारला देय रकमेची वसुली.
- ii) प्रतिबंधित वस्तू. (Prohibited Goods)
- iii) वेरहाउस्ड वस्तू (Warehoused Goods).

Total No. of Questions: 8

SEAT No.:

P2547

[Total No. of Pages: 5]

[5848] – 15

Diploma in Taxation Laws

105 – BOOK KEEPING AND ACCOUNTANCY (Paper – V)

(2018 Pattern)

Time: 3 Hours]

[Max. Marks: 100

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 is compulsory and carries 20 marks.
- 2) Answer any five of the remaining questions carry 16 marks each.

Q. 1. From the Trial Balance of Pravin and Sons given below and Adjustments, you are required to prepare Trading and Profit and Loss Account for the year ended 31st March, 2019 and Balance Sheet as on that date.

Debit Balances	Amt. Rs	Credit Balances	Amt. Rs.
Cash	4,000	RDD	1,600
Wages	6,000	Creditors	50,280
Interest	3,000	Sales	62,000
Salaries	12,000	Purchase Returns	1,720
Drawings	10,000	Bank Overdrafts	20,000
Advertisement	1,200	Commission Received	2,800
Machinery	51,000	Capital	1,00,000
Printing & Stationery	1,200		
Debtors	76,000		
Sales Returns	1,500		
Opening Stock	10,000		
Purchases	54,500		
Bad Debts	1,920		
Discount	2,080		
Rent	4,000		
	2,38,400		2,38,400

Adjustments:

- 1) Closing Stock is valued at Rs. 84,000
- 2) Wages include Rs. 800 being advance given to workers.
- 3) Outstanding expenses Salaries Rs. 3,000 and Rent Rs. 3,000
- 4) Write off Rs. 2,000 as bad debts, and create a provision for doubtful debts 3% on Debtors.

5) Amount of Machinery is reduced to Rs. 48,000

6) Charge Interest on Capital 5% p.a

Q. 2. Rohit a trader keeps books on Single Entry System. His financial position as on 1.4.2018 and 31.3.2019 were as under

Particulars	Amount (Rs.)	
	01.04.2018	31.03.2019
Cash	12,000	18,000
Bank Balance	10,000	15,000
Stock in Trade	35,000	50,000
Sundry Debtors	30,000	35,000
Sundry Creditors	20,000	32,000
Building	40,000	60,000
Furniture	15,000	20,000

During the year he had withdrawn Rs. 100 per month for household expenses. Depreciate Building by 10 % p.a. and Furniture by 12% p.a. (Assume additions to both were made on 1st Oct. 2018) Debtors Rs. 1,000 are bad and to be written off. Create Reserve for Doubtful Debts at 5% and maintain reserve for discount on debtors at 2%. Allow interest on capital at 5% p.a. and interest on drawings at 5% p.a.

Prepare Opening and Closing Statement of Affairs and Statement of Profit or Loss for the year ended 31.3.2019.

Q. 3 Give Journal Entries to rectify the following errors:

- 1) Sales for Rs.15,000/- made to Vaishnavi was not entered in the Sales Book.
- 2) Salary of Rs. 9,000/- paid to Accountant Varundas was debited to his personal account
- 3) Old Furniture sold for Rs. 3,500/- was entered in the Sales Book.
- 4) Carriage paid Rs. 500 on purchase of a Machine was debited to Carriage A/c
- 5) Cash Rs. 45,000/- paid to Aditya Verma was debited to Kumar Verma's A/c
- 6) Rent of Rs. 800/- paid to Mr. Amit has been debited to his Personal Account.
- 7) Repairs to Furniture Rs. 300/- have been debited to Furniture and Fixtures A/c

Q. 4. Enter the following transactions in cash book with cash and bank columns of Mohota & Sons.

2019 Oct.

1 Cash in hand Rs. 13,000 and Bank balance Rs. 24,000

3 Cash sales Rs. 80,000 at 10% Trade discount.

5 Cash purchases Rs. 60,000 at 10% T.D. and 5% C.D. half the amount was paid in cash and remaining by cheque.

7 Deposited cash in to bank Rs. 40,000

9 Received bearer cheque from Sumit Rs. 9,500

13 Sold goods for cash Rs. 12,000 at 4% T.D.

15 Paid Life Insurance premium Rs. 4,000

18 Cheque received on 9th Oct. 2019 deposited into bank.

22 Received crossed cheque from Prabhakar Rs. 6,000

27 Introduced additional capital Rs. 25,000 and deposited the same into Bank A/c

28 Paid Electricity bill Rs. 3,000 and Telephone bill Rs. 4,100

30 Received crossed cheque for dividend Rs. 6,250.

Q. 5. On 31st March 2019 the Cash Book of Mr. Arvinda showed a bank balance of Rs. 57,400, but Pass Book showed a different balance. On comparing the Cash Book with the Pass Book the following discrepancies were noted:

- 1) Cheque of Rs. 6,350 deposited into bank but was not yet collected by bank.
- 2) Bank paid our electricity bill Rs. 9,700 which was not recorded in the Cash Book.
- 3) Cheque issued to our supplier Rs. 15,100 was not presented for payment up to 31st March 2019.
- 4) Interest on investment Rs. 8,800 was collected by bank was not recorded in Cash Book.
- 5) Bank charges Rs. 650 was debited in Pass Book.
- 6) Mr. Tanmay our debtor directly deposited Rs. 12,000 into our bank account on 28th March 2019, which was not entered in Cash Book.

Prepare a Bank Reconciliation Statement as on 31st March 2019.

Q. 6. Journalise the following transactions in the books of Rohit Sharma Car Centre 2018 Nov 1 Sold 1,000 shares for Rs. 100 each and paid brokerage @ 1% and amount credited to our account.

- 4 Purchased goods from Ashish & Co. of Rs. 2,00,000.
- 6 Sold goods to Virat & Co. Rs. 1,50,000.
8. Paid for Advertisement Rs. 30,000 to Times of India.
- 10 Paid for Printing and Stationery Rs. 7,000.
- 12 Purchased goods from Prakash & Co. 1,50,000 @18% GST.
- 15 Paid for Transport charges Rs. 10,000 @12% GST.
- 20 Purchased goods from Vikram & Sons Rs. 1,20,000 @ 18% GST and paid half the amount immediately.
- 25 Paid to Prakash & Co. less 10% discount.
- 30 Invoiced Goods to Sanjay Rs. 60,000.
- 31 Sanjay returned goods of Rs. 10,000.
- 31 Sanjay became insolvent and recovered only 50 paise in a rupee as final settlement from him.

Q. 7. Given below is the balance Sheet of Jaya, Maya and Mamta, who were sharing Profit and losses as 3:3:2

Balance Sheet As on 31st March, 2019

Liabilities	Amt Rs	Amt Rs	Assets	Amt Rs	Amt Rs
Creditors		34,400	Bank		21,600
Bills Payable		9,200	Plant & Machinery		34,800
Capital Accounts			Debtors		50,000
Jaya		48,000	Live Stock		25,200
Maya		52,000	Equipment's		16,000
Mamta		36,000	Investments		48,000
General Reserve		16,000			
		1,95,600			1,95,600

On 1st April 2019 Mamta retired from the firm on the following terms.

1. Assets to be revalued as under Live Stock Rs. 24,000; Plant and Machinery Rs. 32,000, Equipment's Rs. 16,800
2. An item of Rs. 400 from Creditors is no longer a liability and hence should be properly adjusted.
3. Mr. Ram, our customer may or may not be able to pay his debts of Rs. 2000
4. The amount due to Mamta be transferred to her Loan Account.

Pass necessary **Journal Entries** in the books of the firm. Working note: Revaluation A/c & Partners Capital A/c.

Q. 8. Write Short Notes (Any four)

- a) Two Column Cash Book.
- b) Not-for-Profit Concerns.
- c) Rectification of Errors.
- d) Reasons for Bank Reconciliation Statements.
- e) Importance of Book Keeping.

एकूण प्रश्नांची संख्या: ८

जागा क्रमांक:

P2547

[एकूण पानांची

संख्या: ५]

[५८४८] - १५

कर कायद्यांमध्ये पदविका

१०५ - पुस्तपालन आणि लेखाकर्म (पेपर - पाच)

(२०१८ पॅटर्न)

वेळ: ३ तास]

[कमाल गुण: १००

उमेदवारांना सूचना:

- 1) प्रश्न क्रमांक १ अनिवार्य आहे आणि त्याला २० गुण आहेत.
- 2) उर्वरित कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या, प्रत्येकी १६ गुण आहेत.

प्रश्न १. खाली दिलेल्या प्रवीण अँड सन्सच्या ट्रायल बॅलन्स आणि समायोजनांवरून, तुम्हाला ३१ मार्च २०१९ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी ट्रेडिंग आणि नफा आणि तोटा खाते आणि त्या तारखेचा बॅलन्स शीट तयार करणे आवश्यक आहे.

डेबिट बॅलन्स	किंमत रु.	क्रेडिट बॅलन्स	किंमत रु.
रोख	४,०००	आरडीडी	१,६००
वेतन	६,०००	धनको	५०,२८०
व्याज	३,०००	विक्री	६२,०००
पगार	१२,०००	खरेदी परतावा	१,७२०
उचल	१०,०००	बँक ओव्हरड्राफ्ट	२०,०००
जाहिरात	१,२००	कमिशन मिळाले	२,८००
यंत्रसामग्री	५१,०००	भांडवल	१,००,०००
छपाई आणि स्टेशनरी	१,२००		
ऋणको	७६,०००		
विक्री परतावा	१,५००		
ओपनिंग स्टॉक	१०,०००		
खरेदी	५४,५००		
बुडीत कर्जे	१,९२०		
सवलत	२,०८०		
भाडे	४,०००		
	२,३८,४००		२,३८,४००

समायोजने:

- १) बंद (Closing) होणाऱ्या स्टॉकचे मूल्य ८४,००० रुपये आहे.
- २) मजुरीत कामगारांना दिले जाणारे ८०० रुपये आगाऊ वेतन समाविष्ट आहे.
- ३) थकबाकी खर्च पगार रु. ३,६०० आणि भाडे रु. ३,०००
- ४) २००० रुपये बुडीत कर्ज म्हणून माफ करा आणि कर्जदारांवर संशयास्पद कर्जासाठी ३% तरतूद करा.
- ५) यंत्रसामग्रीची रक्कम ४८,००० रुपयांपर्यंत कमी करण्यात आली आहे.
- ६) भांडवलावर ५% दराने व्याज आकारा.

प्रश्न २. रोहित हा एक व्यापारी आहे जो सिंगल एंटी सिस्टीमवर हिशेब ठेवतो. १.४.२०१८ आणि ३१.३.२०१९ रोजी त्याची आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे होती.

तपशील	रक्कम (रु.) ०१.०४.२०१८	रक्कम (रु.) ३१.०३.२०१९
रोख	१२,०००	१८,०००
बँक बॅलन्स	१०,०००	१५,०००
स्टॉक इन ट्रेड	३५,०००	५०,०००
विविध ऋणको	३०,०००	३५,०००
विविध धनको	२०,०००	३२,०००
इमारत	४०,०००	६०,०००
फर्निचर	१५,०००	२०,०००

वर्षभरात त्याने घरखर्चासाठी दरमहा १०० रुपये काढले होते. इमारतीचे दरसाल १०% आणि फर्निचरचे दरसाल १२% कमी करा (दोन्हीमध्ये वाढ १ ऑक्टोबर २०१८ रोजी केली गेली असे गृहीत धरा) कर्जदारांचे १,००० रुपये खराब आहेत आणि ते माफ करायचे आहेत. संशयास्पद कर्जासाठी ५% दराने राखीव ठेवा आणि ऋणकोवर २% दराने सूट मिळवण्यासाठी राखीव ठेवा. भांडवलावर ५% दरसाल आणि रेखाचित्रांवर ५% दरसाल व्याज द्या.

३१.३.२०१९ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी कामकाजाचे उद्घाटन आणि समारोप विवरणपत्र आणि नफा किंवा तोटा विवरणपत्र तयार करा.

प्रश्न ३ खालील चुका दुरुस्त करण्यासाठी जर्नल नोंदी द्या:

- १) वैष्णवीला केलेली १५,००० रुपयांची विक्री विक्री पुस्तकात नोंदलेली नव्हती.
- २) लेखापाल वरुणदास यांना दिलेले ९,००० रुपये वेतन त्यांच्या वैयक्तिक खात्यात जमा झाले.
- ३) ३,५००/- रुपयांना विकलेले जुने फर्निचर विक्री पुस्तकात नोंदवले गेले.
- ४) मशीन खरेदी केल्यावर कॅरेजेने दिलेले ५०० रुपये कॅरेज खात्यात जमा झाले.
- ५) आदित्य वर्मा यांना दिलेले रोख ४५,००० रुपये कुमार वर्मा यांच्या खात्यातून डेबिट करण्यात आले.
- ६) श्री अमित यांना दिलेले ८०० रुपये भाडे त्यांच्या वैयक्तिक खात्यात जमा झाले आहे.
- ७) फर्निचरच्या दुरुस्तीसाठी रु. ३००/- फर्निचर आणि फिक्स्चर खात्यातून डेबिट केले गेले आहेत.

प्रश्न ४. मोहोता अँड सन्सच्या रोख आणि बँक कॉलमसह कॅश बुकमध्ये खालील व्यवहार प्रविष्ट करा.

२०१९ ऑक्टोबर

१ हातात रोख रक्कम १३,००० रुपये आणि बँकेतील शिल्लक २४,००० रुपये

३ रोख विक्री रु. ८०,००० वर १०% व्यापार सवलत.

५ रोख खरेदी १०% टीडी आणि ५% सीडी दराने ६०,००० रुपये अर्धी रक्कम रोखीने आणि उर्वरित रक्कम चेकने दिली.

७ बँकेत ४०,००० रुपये रोख जमा केले.

९ सुमितकडून ९,५०० रुपयांचा बेअरर चेक मिळाला.

१३ रोखीने वस्तू विकल्या १२,००० रुपये ४% टीडी दराने

१५ भरलेला जीवन विमा प्रीमियम ४,००० रुपये

९ ऑक्टोबर २०१९ रोजी मिळालेला १८ धनादेश बँकेत जमा झाला.

२२ प्रभाकरकडून ६,००० रुपयांचा क्रॉसड चेक मिळाला.

२७ अतिरिक्त भांडवल २५,००० रुपये सादर केले आणि ते बँक खात्यात जमा केले.

२८ भरलेले वीज बिल रु. ३,००० आणि टेलिफोन बिल रु. ४,१००

३० लाभांशासाठी ६,२५० रुपयांचा क्रॉसड चेक मिळाला.

प्रश्न ५. ३१ मार्च २०१९ रोजी श्री. अरविंद यांच्या कॅश बुकमध्ये ५७,४०० रुपये बँक बॅलन्स दाखवण्यात आला होता, परंतु पास बुकमध्ये वेगळाच बॅलन्स दाखवण्यात आला होता. कॅश बुकची पास बुकशी तुलना करताना खालील तफावत आढळून आली:

१) ६,३५० रुपयांचा धनादेश बँकेत जमा झाला पण बँकेने तो अद्याप जमा केलेला नाही.

२) बँकेने आमचे वीज बिल ९,७०० रुपये दिले जे कॅश बुकमध्ये नोंदवले गेले नव्हते.

३) आमच्या पुरवठादाराला दिलेला १५,१०० रुपयांचा धनादेश ३१ मार्च २०१९ पर्यंत पेमेंटसाठी सादर करण्यात आला नव्हता.

४) बँकेने वसूल केलेल्या ८,८०० रुपयांच्या गुंतवणुकीवर व्याज रोख पुस्तकात नोंदवले गेले नाही.

५) पासबुकमध्ये बँक शुल्क ६५० रुपये डेबिट करण्यात आले.

६) आमच्या कर्जदार श्री तन्मय यांनी २८ मार्च २०१९ रोजी आमच्या बँक खात्यात थेट १२,००० रुपये जमा केले, जे कॅश बुकमध्ये नोंदवले गेले नव्हते.

३१ मार्च २०१९ रोजी बँक रिकन्सिलिएशन स्टेटमेंट तयार करा.

प्रश्न ६. रोहित शर्मा कार सेंटरच्या पुस्तकांमध्ये खालील व्यवहारांची नोंद करा.

२०१८ नोव्हेंबर १,००० शेअर्स १०० रुपयांना विकले आणि १% दराने ब्रोकरेज दिले आणि आमच्या खात्यात रक्कम जमा केली.

४ आशिष अँड कंपनीकडून २,००,००० रुपयांचा माल खरेदी केला.

६ विराट अँड कंपनीला वस्तू विकल्या. रु. १,५०,०००.

८. टाईम्स ऑफ इंडियाला जाहिरातीसाठी ३०,००० रुपये दिले.

१० छपाई आणि स्टेशनरीसाठी ७,००० रुपये दिले.

१२ प्रकाश अँड कंपनीकडून खरेदी केलेल्या वस्तू १८% जीएसटीवर १,५०,०००.

१५ वाहतूक शुल्कासाठी १२% जीएसटी दराने १०,००० रुपये दिले.

२० विक्रम अँड सन्सकडून १८% जीएसटी दराने १,२०,००० रुपयांचा माल खरेदी केला आणि अर्धी रक्कम लगेच भरली.

प्रकाश अँड कंपनीला २५ रुपये दिले तर १०% सूट कमी.

संजयला ३० बिल केलेल्या वस्तू ६०,००० रुपये.

३१ संजयने १०,००० रुपयांचा माल परत केला.

३१ संजय दिवाळखोर झाला आणि त्याच्याकडून अंतिम सेटलमेंट म्हणून एका रुपयांमध्ये फक्त ५० पैसे वसूल केले.

प्रश्न ७. जया, माया आणि ममता यांचा ताळेबंद खाली दिला आहे, ज्या नफा आणि तोटा ३:३:२ असा वाटून घेत होत्या.

३१ मार्च २०१९ रोजीचा ताळेबंद

दायित्वे	अमृत रु.	अमृत रु.	मालमत्ता	अमृत रु.	अमृत रु.
धनको		३४,४००	बँक		२१,६००
देय बिले		९,२००	वनस्पती आणि यंत्रसामग्री		३४,८००
भांडवली खाती			ऋणको		५०,०००
जया		४८,०००	लाईव्ह स्टॉक		२५,२००
माया		५२,०००	उपकरणे		१६,०००
ममता		३६,०००	गुंतवणूक		४८,०००
सामान्य राखीव		१६,०००			
		१,९५,६००			१,९५,६००

१ एप्रिल २०१९ रोजी ममता खालील अटींवर फर्ममधून निवृत्त झाल्या.

१. लाईव्ह स्टॉक अंतर्गत पुनर्मूल्यांकन करावयाच्या मालमत्तेचे रु. २४,०००; प्लॉट आणि मशिनरी रु. ३२,०००, उपकरणांचे रु. १६,८००

२. कर्जदारांकडून ४०० रुपयांची रक्कम आता दायित्व नाही आणि म्हणून ती योग्यरित्या समायोजित केली पाहिजे.

३. श्री. राम, आमचा ग्राहक त्याचे २००० रुपयांचे कर्ज फेडू शकेल किंवा नसेलही.

४. ममताची देय रक्कम तिच्या कर्ज खात्यात हस्तांतरित करावी.

फर्मच्या पुस्तकांमध्ये आवश्यक जर्नल नोंदी करा. कामकाजाची नोंद: पुनर्मूल्यांकन खाते आणि भागीदार भांडवल खाते.

प्रश्न ८. लहान नोट्स लिहा (कोणत्याही चार)

अ) दोन कॉलम कॅश बुक.

ब) नफा न मिळवणाऱ्या संस्था.

क) चुका सुधारणे.

ड) बँक सामंजस्य विधानांची कारणे.

ई) पुस्तक ठेवण्याचे महत्त्व.